

Proč právě Appaloosa?

A proč ne, dalo by se odpovědět. Naštěstí však existuje řada dobrých důvodů, které obhájí zalíbení právě v tomto plemeni.

Povahové vlastnosti Appaloos jsou naprosto jedinečné a pramení z historie. Tito koně žili staletí bok po boku s indiány kmeny Nez Percé v divoké přírodě na severozápadě Spojených států. Indiáni své koně milovali a ctili, neboť byli nenahraditelní při lovu, ve válkách, při práci a poskytovali jim (to známe také) nenahraditelný pocit svobody na jejich hřbetě. Ukázali se jako dobří chovatelé – do chovu využívali jen nejlepší hřebce a klisny, ty horší, těžší nebo jakkoli jinak nevyhovující jedince, využívali jako soumary, prodávali je nebo hřebečky kastrovali.

Žít v tak těsném souznění s lidmi „vymodeloval“ koně s přístupnou, učenlivou a citlivou povahou, obdařeného navíc inteli-

gencí a schopností samostatného jednání, což může být někdy mylně považováno za tvrdohlavost. Říká se, že Appaloosa je kůň jednoho člověka, kterého respektuje a poslouchá více než ostatní. Ale neznamená to, že by byl pro „cizí“ lidi neovladatelný, prostě jen ze sebe nevydává vše, co v sobě má.

Moderní Appaloosy se chovají v několika typech, které se svou tělesnou stavbou mohou poněkud lišit. Je to zapříčiněno především křížením s dovolenými plemeny nebo cíleným chovem vybraných jedinců k danému účelu. Americký quarter plemeni přidal výrazné osvalení zádě, anglický plnokrevník výšku a rychlost a arabský plnokrevník jemnou hlavu, lehkost a temperament.

Nicméně stále existují chovatelé, kteří preferují „původní, čisté“ linie chovu a tím udržují při životě odkaz kmene Nez Percé.

Hlava Appaloosa má rovný profil s širokým čelem. Výraz je bystrý, inteligentní. Krk by měl být delší, obloukovitě klenutý, hřbet rovný, krátký a silný, hrudník hluboký. Zád' je dobře osvalena, nohy jsou rovné, silné, s vynikajícími tvrdými kopyty. Hřívá a ocas rostou řídké a krátké. Pohybují se plochými, pohodlnými chody. Výška v kohoutku je kolem 140 až 155 centimetrů.

Všechny tyto tělesné vlastnosti předurčují skvrnitý poklad k všestranným účelům, neboť je to plemeno tvrdé, vytrvalé, ovladatelné a otužilé. Neexistuje disciplína, kterou by Appaloosy nezvládly. Nejvíce se samozřejmě využívají ve westernovém sportu, ale uplatní se i na parkuru, v drezúře, zápřahu, všestrannosti a na dostizích. V terénu jsou neobyčejně jisté a řídí se výborným orientačním smyslem. Něžně a uvědoměle se chovají i k dětem, které opatrně vozí na svém hřbetě.

Dalším přitažlivým prvkem těchto koní jsou jejich typické znaky, které nejpravděpodobněji podělili po svých španělských předcích. Charakteristické je viditelné bělmo oka, jenž vypadá jako lidské a možná právě proto mají k člověku tak blízko. Nejnápadnější je skvrnitá kůže, především kolem nozder, huby, očí a genitálií. Pokud se pigment objeví i na těle, tvoří nejrůznější vzory a typy zbarvení, kontrastující se základní barvou. Rozoznáváme tak zbarvení leopard - bílá srst je poseta okrouhlými puntíky tmavší barvy, snowflake - tmavá srst s bílými puntíky, roan - celé tělo je „prokvetlé“ směsí tmavých a bílých chlupů,

frost - prokvetlá je pouze zád' a blanket - různé „deky“, pokrývající především zád' nebo i bedra, hřbet a boky, které mohou být buď čisté nebo poseté puntíky. Tyto vzory se však mohou mísit, takže každý kůň je originál. Appaloosa je kůň se srdcem a duší, který není chován pouze pro atraktivní barvu, jak si mnozí myslí, ale především pro své povahové a tělesné vlastnosti, přičemž „barva“ je jen mílým doplňkem.

Říká se, že pokud je kůň schopen opravdové lásky k člověku, tak právě appaloosa má k němu nejbliže.

text: Gabriela Horáčková a Veronika Matějů,
foto: Andrea Soldánová

/Pozn.: tento článek byl publikován v časopise Fauna 18/2008/